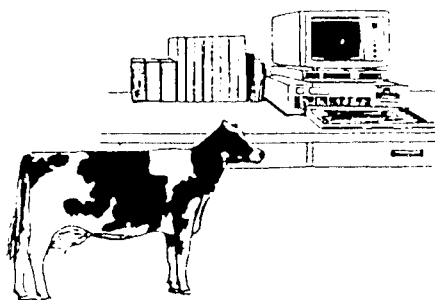

ופרות גבוהות תגובה, הם הרמה הרצויה להעלאת תגובת החלב, תוך ירידה קלה באחוז השומן וללא פגיעה באחוז החלבון. נראה לנו, שיישום המלצות אלה עשוי להעלות את התגובה ולמרות ירידה קלה בשומן תעלה ההכנסה מכל פרה ומכלל הרפת. פעילות בכיוון זה, תואמת למגמת השיווק של החלב, המאופיינת בעודפים של שומן. איילך, אנו סבורים שלא יהיו קשיים בנושא המכסות.

• יחסי מזון גס:מרוכז. מזונות גסים נוטים להוריד את רמת החלבון בחלב ואילו המרוכזים נוטים להעלות רמה זו. לכן נראה לנו, שבתנאים הנוכחיים יש הצדקה לירידה מסויימת של רמת המזונות המשקיים והעלאת רמת המזונות המרוכזים. אין להפריז במגמה כזאת, מאחר שירידה רבה מדי במזונות משקיים עלולה לגרום גם היא להורדת רמת החלבון. נראה לנו, שרמה של 27-28% מזונות משקיים ובאיכות טובה, או NDF 31-28%, למבכירות

צרת רבים...

עבור השנים 1985 עד 1989, אולם לצורך התרשמות ראשונה די בהצצה בסיכומי שנת 1989, במונחים של דולרים למשק חלב בממוצע הארצי.

מסתבר, שגם בארה"ב יודעים לערוך חישובי רווחיות ואפילו נוהגים לחשב רמות תרומה רבות יותר מאשר אצלנו. כמובן, מהימנות המספרים תלויה באופן איסוף הנתונים בהקפים העצומים של ארץ כמו ארה"ב. גם אצלנו זה לא קל וטרם הגענו לשיטה אחידה ובדוקה של איסוף הנתונים, ניתוחם והצגתם הבהירה והברורה. אך מעבר לפרט הקטן הזה, נראה שאף בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות יש מי שחשבונו מוגבל יותר מזה של רעהו.

כאשר מחיר החלב ליצרן נע סביב 50 אג' / ליטר (\$12.50/cwt), חייבים להיות מאד יעילים כדי לשרוד, כי שכר העבודה השכירה גבוה למדי – לא לשכיר, אבל לבעלי המשק

לאחרונה קיבלנו ממשד הוועץ החקלאי ליד שגרירות ארה"ב בישראל הדו"ח הרבעוני אודות משק החלב בארה"ב. מן הנכון לציין, שאנו זוכים לקבל באופן סדיר הדיווחים על משק החלב, בעלי-חיים מכל הסוגים כולל ייצורים ושיווק תוצרתם בארה"ב גופא ובעולם ועל כך נתונה להם תודתנו.

הפעם מצאנו בחוברת אוקטובר 1990 חומר תמציתי המתייחס לרווחיות משקי הרפת בארץ גדולה זו. מסתבר, שלא קל לרפתני אמריקה, לפחות חלק נכבד מהם מתחבט בבעיות מימון וקיום חריפות למדי – כמעט כמו אצלנו. אין כאן המקום לפרט את כל החומר המובא בחוברת, נסתפק בתמצית הדברים המופיעים בטבלה 12 באותו מקור, העוסקת בכלל ההכנסות של המשק (בממוצע) ותזרים המזומנים שנוצר עקב פעילותו. הנתונים הם

153,977	הכנסות מגידולים ובעלי-חיים
5,403	תקבולים מאת רשויות ממשלתיות
2,910	הכנסות אחרות מן המשק
162,291	הכנסה גולמית למשק, מזומנים
3,586	הכנסות שלא במזומן
15,089	שינויים בערך האינוונטר
180,966	סה"כ הכנסות למשק
114,203	הוצאות תפעוליות, בלי רבית
48,088	הכנסה לפני רבית
	■ אחוז המשקים עם הכנסת מזומנים שלילית 10.53%
9,766	הוצאות לרבית
38,341	הכנסה אחרי תשלום רבית
	■ אחוז המשקים עם הכנסת מזומנים שלילית 14.74%
135,957	ס"ה הוצאות, כולל הפחתות
45,009	הכנסה נטו למשק
	■ אחוז המשקים עם הכנסת מזומנים שלילית 14.46%
13,994	החזר הון (הקרן), בהערכה
24,347	הכנסת מזומנים אחרי רבית והחזר קרן
	■ אחוז המשקים עם הכנסת מזומנים שלילית 25.33%
10,994	הכנסה שלא מן המשק
20,800	הוצאות מחיה למשפחה, בהערכה
14,541	הכנסת מזומנים אחרי הוספת הכנסה שלא מן המשק וחייב הוצאות מחיה
	■ אחוז המשקים עם הכנסת משפחה שלילית 43.59%

המשלם אותו – וגם המזון אינו זול, בדרך כלל, והוא מהווה את רובן של ההוצאות התפעוליות לפני הרבית והחזר ההון (הקרן). לכן לא פלא הוא, שישנה **נדידה מתמדת** של משקים המתמחים בייצור חלב לעבר אזורים, אפילו מרוחקים מאד, בהם הקרקע זולה יותר, המספוא נמצא בשפע ובמחיר סביר, המסים המקומיים פחות לוחצים, מחיר החלב ליצרן טוב יותר וכמות הייצור אינה מוגבלת. למעשה, בזה אנו נבדלים מאמריקה: כאשר אצלנו מתישבים באיזה שהוא מקום – אז יושבים ולא זזים. בתנאים שלנו זה לא פסול, לגמרי לא. פשוט, יש להתרגל ולמצוא פתרונות היפים לתנאינו (מ.מ.).